

Handhaving

Bestuursdwang

(ABRvS 24 juli 2013, zaaknummer 201211758/1/A1)

Het gaat in casu om bestuursdwang als gevolg van de aanwezigheid van een loods die strijdigheid oplevert met de bestemming 'Agrarisch Gebied I', zoals opgenomen in de ter plaatse geldende bestemmingsplannen 'Buitengebied 2000' en 'Reparatieplan Buitengebied 2004'. De loods is tevens met het bestemmingsplan in strijd omdat deze buiten het agrarisch bouwperceel is gelegen. Appellant a, die op het perceel een metaalbedrijf exploiteert, heeft de loods zonder de daartoe vereiste omgevingsvergunning opgericht. Appellante b heeft de grond, waarop de loods staat, in eigendom. Appellanten betogen dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het college op grond van artikel 2.3a, eerste lid, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, aan appellante b de last onder bestuursdwang kon opleggen, omdat zij volgens hen niet als overtreder kan worden aangemerkt. Zij voeren daartoe aan dat deze bepaling uitsluitend is bedoeld voor de situatie dat naast degene die een bouwwerk zonder de daartoe vereiste omgevingsvergunning heeft opgericht, ook de opvolgende eigenaar kan worden aangeschreven wegens het in stand laten van dat bouwwerk, en dat appellante b niet de opvolgend eigenaar is van degene die het bouwwerk heeft opgericht. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat appellante b in haar hoedanigheid van eigenaresse van het perceel, als overtreder van artikel 2.3a, eerste lid, Wabo kan worden aangemerkt. In dit verband wordt verwezen naar

overweging 2.1 van de uitspraak van de Afdeling van 28 september 2011, zaaknummer 201012041/1/H1, waarbij de door het college aan appellanten opgelegde last onder dwangsom met betrekking tot de loods, in die zaak aangeduid als bedrijfshal, onherroepelijk is geworden. In de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 2.3a, eerste lid, Wabo zijn, ofschoon daarin de rechtsopvolger wordt aangehaald, geen aanknopingspunten te vinden voor de conclusie dat de wetgever heeft beoogd de bepaling uitsluitend op de rechtsopvolger van toepassing te laten zijn (*Kamerstukken II* 2008/09, 31 953, nr. 3, p. 43). In de bewoordingen van de bepaling zijn aanwijzingen in die zin evenmin te vinden. Dat appellante b, naar wordt gesteld, het niet in haar macht heeft om aan de last onder bestuursdwang te voldoen, is niet van belang.

Noot van de redacteur (RBo)

Op grond van artikel 2.3a, eerste lid, Wabo is het verboden een bouwwerk of een deel daarvan dat is gebouwd zonder omgevingsvergunning in stand te laten. In deze uitspraak gaat het om een loods die zonder omgevingsvergunning is opgericht. Het bestuursorgaan heeft niet alleen aan de exploitant van het bedrijf dat de loods gebruikt een last onder bestuursdwang opgelegd, maar ook aan de eigenaresse van de grond waarop de loods is gevestigd. Appellanten (de exploitant en de eigenaresse) betogen dat de bestuursdwang niet kon worden opgelegd aan de eigenaresse van de grond nu zij niet als overtreder kan worden aangemerkt. Artikel 2.3a Wabo voorziet in een met artikel 40, eerste lid, onder b, Woningwet vergelijkbare verbodsbepaling. Het betreft het verbod om een bouwwerk in stand te laten als dat zonder omgevingsver-

*gunning is gebouwd. Het in stand houden van een bouwwerk moet worden onderscheiden van het bouwen daarvan. Voor het bouwen is een omgevingsvergunning vereist (artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, Wabo). Op basis daarvan kan handhavend worden opgetreden, wat betreft de bouwactiviteit tegen degene die heeft gebouwd. In aanvulling daarop biedt het verbod in artikel 2.3a Wabo een handvat om op te treden als een illegaal gebouwd bouwwerk in stand wordt gelaten. Op die grond kan ook worden opgetreden tegen de rechtsopvolger van de bouwer (*Kamerstukken II* 2008/09, 31 953, nr. 3, p. 43). In de parlementaire geschiedenis wordt enkel verwezen naar de 'rechtsopvolger', waaraan appellanten in casu vermoedelijk hun stelling hebben ontleend. Dat wil echter niet zeggen dat ook niet-rechtsopvolgers overtreder kunnen zijn van deze verbodsbepaling uit de Wabo. Artikel 2.3a, eerste lid, Wabo heeft juist betrekking op de passieve overtreder die een illegaal bouwwerk in stand laat (zie bijvoorbeeld *Rechtbank Arnhem* 25 september 2012, ECLI:NL:RBARN:2012:BX9428), hetgeen dus ook de eigenaar kan zijn. Deze uitspraak maakt dus duidelijk dat artikel 2.3a lid 1 Wabo niet uitsluitend is bedoeld voor de rechtsopvolger en dat het bij een bestuursdwangaanschrijving niet van belang is dat degene die is aangeschreven het in zijn macht heeft aan de last te voldoen. Anders dan bij een dwangsumaanschrijving, is er bij een bestuursdwangaanschrijving geen sprake van een opgelegde verplichting, die men moet kunnen nakomen, maar van een geboden gelegenheid om – ter voorkoming van het optreden van het bestuursorgaan zelf – maatregelen te treffen om de illegale situatie te beëindigen (zie ook ABRvS 22 mei 2002, zaaknummer 200103093/1).*